

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **R. L.**

skazanego z art. 189 § 3 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 września 2024 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją

wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II

AKa 68/23, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 9 stycznia

2023 r., sygn. akt II K 17/22,

na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

W kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego R. L. , niezależnie od podniesionych zarzutów zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych (z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu oraz z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.), tudzież rażącego naruszenia prawa procesowego, zawarty został również wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. W przekonaniu autora skargi charakter i zasadność przedstawionej w kasacji argumentacji, przemawia za potrzebą zastosowania instytucji wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia do czasu rozpoznania kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego R. L. nie jest zasadny.

Na wstępie przypomnieć należy, że zgodnie z treścią art. 532 § 1 k.p.k., w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Wstrzymanie wykonania orzeczenia ma niewątpliwie charakter wyjątkowy, wprowadza bowiem odstępstwo od zasady niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (*vide* art. 9 k.k.w.), a wobec tego nie podlega wykładni rozszerzającej, zaś samo wniesienie kasacji nie stanowi dostatecznej podstawy do zastosowania tej szczególnej instytucji. Łączy się to bowiem z faktem, że kasacja przysługuje od prawomocnego wyroku, a więc orzeczenia objętego prawnym domniemaniem prawidłowości zawartych w nim rozstrzygnięć. Wprawdzie przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie formułuje przesłanek przemawiających za podjęciem takiej decyzji, jednakże w orzecznictwie Sądu Najwyższego od dawna utrwalone jest stanowisko, że zastosowanie instytucji wstrzymania wykonania orzeczenia winno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonywanie lub wykonanie orzeczenia, przed rozpoznaniem skargi kasacyjnej spowodowałoby dla osoby skazanej zbyt poważne skutki. Do owych szczególnych okoliczności należy zaliczyć rangę i charakter postawionych zarzutów kasacyjnych i ich widoczną już *prima facie* zasadność oraz w związku z tym wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia wniesionej skargi, gdyż w takiej sytuacji wykonanie orzeczenia przed rozpoznaniem kasacji, zwłaszcza w zakresie kary, spowodowałoby dla skazanego poważne i nieodwracalne następstwa (zob. postanowienia SN z 30 września 1997 r., II KKN 329/97, OSNPP 5/1998, poz. 12; z 25 marca 1998 r., II KKN 461/97, OSNPP 9/1998, poz. 14; z 6 czerwca 2000 r., II KKN 74/99, LEX nr 50206; z 18 listopada 2003 r., IV KK 347/03, OSNwSK 2003, poz. 2465; z 22 lutego 2007 r., WO 4/07, OSNwSK 2007, poz. 493; z 15 stycznia 2018 r., II KK 23/18, LEX nr 2449778; z 22 stycznia 2020 r., III KK 5/20, LEX nr 3176621).

Oceniając niniejszy wniosek przez pryzmat powyższych reguł, stwierdzić należy, że na obecnym, wstępnym etapie postępowania kasacyjnego, nie przesądzając oczywiście ostatecznego rozstrzygnięcia, nie zachodzą wystarczające przesłanki do zastosowania wyjątkowej instytucji z art. 532 § 1 k.p.k.

Jako podstawę złożonego wniosku obrońca akcentuje generalnie okoliczność wyjątkowej dolegliwości wymierzonej kary, że wykonanie orzeczonej kary. Powodem wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia, w omawianym trybie, nie może być jednak tylko dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością odbywania określonej kary, czy też stosowania środka karnego.

Za wstrzymaniem wykonania orzeczenia nie przemawia też generalne odwołanie się przez obrońcę do słuszności zarzutów afirmowanych w złożonej kasacji. W orzecznictwie od dawna utrwalone jest stanowisko, że to sam skarżący powinien odrębnie, w powiązaniu z sformułowanymi w kasacji zarzutami przedstawić dodatkową argumentację i wykazać właśnie szczególnymi okolicznościami, wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia tych zarzutów, a tym samym i nieodwracalnych skutków wykonania już obecnie prawomocnie orzeczonej kary. Nadmienić przy tym należy, że rozstrzygnięcie wniosku, złożonego w oparciu o przepis art. 532 § 1 k.p.k., nie stanowi swego rodzaju prejudykatu w postępowaniu kasacyjnym, dlatego też w żaden sposób nie rzutuje na kierunek przyszłego rozstrzygnięcia odnośnie wniesionej kasacji. Ranga sformułowanych w skardze zarzutów (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.) jest niewątpliwie wysoka. Rzecz jednak w tym, że podobnie jak i przy innych uchybieniach, tak i w odniesieniu do zarzutu sugerującego wystąpienie bezwzględnej przesłanki z art. 439 § 1 k.p.k., należy wskazać, że dla uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji (konkretnego zarzutu) musiałoby być nieomal zbliżone do pewności, oczywistości (por. postanowienia SN z 22 kwietnia 2021 r., V KK 129/21, LEX nr 3329386; z 15 maja 2024 r., I KK 125/24, LEX nr 3714385; z 28 czerwca 2024 r., I KK 163/24). Taka sytuacja w tej sprawie nie zaistniała, a wskazywana przez obrońcę możliwość wystąpienia rażących naruszeń prawa, o których wcześniej była mowa, wymaga przeprowadzenia szczegółowej i pogłębionej analizy zarzutów na rozprawie kasacyjnej. Rzecz jasna takiej gruntownej oceny nie można dokonywać na przedpolu merytorycznego rozpoznania kasacji, w sytuacji, gdy omawiana skarga nie podnosi tego rodzaju argumentów, które w sposób wręcz oczywisty, a więc bez potrzeby głębszego wnikania w całokształt materiałów złożonej sprawy, wskazywałyby na niebudzącą wątpliwości ich zasadność. Dostrzec także należy, że

w pisemnej odpowiedzi na skargę prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej oraz nieuwzględnienie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

W tym stanie rzeczy, nie przesądzając w żadnym stopniu przyszłego rozstrzygnięcia, które zapadnie po merytorycznym rozpoznaniu kasacji, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą wystarczające podstawy do zastosowania wyjątkowej instytucji wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. i dlatego, orzeczono jak w sentencji.

[J.J.]

[ał]